

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Κύρωση της από 20 Απριλίου 2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγουσα ρύθμιση για τη μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς επένδυση στην Τράπεζα της Ελλάδος» (Α΄41)

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ αποτελείται από δύο άρθρα. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 κυρώνεται η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγουσα ρύθμιση για τη μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς επένδυση στην Τράπεζα της Ελλάδος», η οποία δημοσιεύθηκε την 20η Απριλίου 2015 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 41). Με το άρθρο 2 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

II. Γενικώς περί των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου

Το Σύνταγμα, αναγνωρίζοντας το δικαίο της ανάγκης, ορίζει στο άρθρο 44 παρ. 1 ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου σε περιπτώσεις εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης. Οι Πράξεις αυτές θεσπίζουν κανόνες δικαίου τυπικής ισχύος ίσης με του νόμου και, συνεπώς, με αυτές δύνανται να τροποποιούνται ή να καταργούνται υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις (βλ. ΣτΕ [Ολ] 1250/2003, ΣτΕ [Ολ] 3612/2002, ΣτΕ [Ολ] 3636/1989, βλ. και Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 14η έκδοση, 2011, σελ. 48 επ.). Σημειωτέον ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρα-

τίας δεν παρεμβαίνει σε ό,τι αφορά τη σκοπιμότητα της Πράξης (άρθρα 30 παρ. 1, 50 και 82 παρ. 1 του Συντάγματος).

Η εκτίμηση της συνδρομής των προϋποθέσεων κύρωσης Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ανήκει στην αρμοδιότητα της Βουλής. Κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος (δηλαδή η ύπαρξη εκτάκτων περιστάσεων εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης) δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, διότι συνδέεται με την εκτίμηση της ανάγκης λήψης αυτού του μέτρου, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης των πολιτειακών οργάνων που, κατά το Σύνταγμα, ασκούν τη νομοθετική εξουσία (βλ. ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989, ΣτΕ (ΟΛ) 2289/1987).

Συνεπώς, ο δικαστής ελέγχει, αφενός μεν την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων έκδοσης των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003), την έγκαιρη, δηλαδή, κατά το Σύνταγμα, υποβολή τους προς κύρωση ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής (άρθρα 44 παρ. 1 και 72 παρ. 1 του Συντάγματος), αφετέρου δε το περιεχόμενό τους από την άποψη της συνταγματικότητας. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει χώρα επ' ευκαιρία της προσβολής με αίτηση ακυρώσεως διοικητικών (ατομικών ή κανονιστικών) πράξεων που έχουν εκδοθεί βάσει Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, τ. 2, όπ. π., σελ. 104 και Γλ. Σιούτη σε Απ. Γέροντα/Σ. Λύτρα/Π. Παυλόπουλου/Γλ. Σιούτη /Σπ. Φλογαΐτη, Διοικητικό Δίκαιο, β' έκδοση, 2010, σελ. 168).

Κατά το Σύνταγμα, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση εντός σαράντα ημερών από την έκδοσή τους ή εντός σαράντα ημερών από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο. Πρέπει δε να κυρωθούν από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους. Σε αντίθετη περίπτωση, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου αποβάλλουν την ισχύ τους εφεξής και, συνεπώς, ισχύουν για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευσή τους μέχρι την εκπνοή της προθεσμίας για την κύρωσή τους ή την απόφαση της Βουλής να μην τις κυρώσει. Επομένως, εάν οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου εγκριθούν από την Ολομέλεια εμπροθέσμως, εξακολουθούν να ισχύουν. Εάν δεν υποβληθούν στη Βουλή ή δεν εγκριθούν από αυτήν εμπροθέσμως, η ισχύς τους λήγει (βλ. ΣτΕ 3636/1989). Πάντως, η αναδρομική κατάργηση ή τροποποίησή τους είναι δυνατή μόνο με νομοθετική πράξη ή κατά νομοθετική εξουσιοδότηση (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, τ. 1, όπ. π., σελ. 49). Στην περίπτωση, τέλος, μη εμπρόθεσμης υποβολής της Πράξης στη Βουλή ή μη κύρωσής της από αυτή, δικαστικός έλεγχος της «ανάγκης» αποκλείεται, επειδή η εκτίμηση της τελευταίας «ανάγεται στη σφαίρα της

πολιτικής ευθύνης των οργάνων της νομοθετικής εξουσίας» (ΣτΕ [ΟΛ] 2289/1987, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989). (Για τις Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου βλ., ενδεικτικώς, Π. Παραρά, Η εφαρμογή του άρθρ. 44§1 του Συντάγματος, σε ΤοΣ 2 (1976), σ. 195 επ., του ιδίου, Αι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, 1981, σελ. 110 επ., του ιδίου, Σύνταγμα 1975 – Corpus, τ. Ι, σ. 526 επ., Κώστα Γ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 5η έκδοση, 2014, σ. 252 επ., Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου 14η έκδοση, 2011, τ. 1 σ. 48 επ., και τ. 2, όπ. σ. 104, Αθανάσιο Ράικο, Συνταγματικό Δίκαιο 2009, τ. Ι/Β, σ. 867 επ., Ευ. Βενιζέλο, Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου. Αναθεωρημένη έκδοση, 2008, σ. 176 επ., Κ. Χρυσόγονο, Συνταγματικό Δίκαιο 2003, σ. 597 επ.).

III. Ειδικώς επί της υπό κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

A. Η υπό κύρωση Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου περιλαμβάνει δύο άρθρα. Με το Άρθρο Πρώτο ορίζεται ότι οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού υποχρεούνται να καταθέτουν τα ταμειακά τους διαθέσιμα και να μεταφέρουν τα κεφάλαια προθεσμιακών καταθέσεων τους σε λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης που τηρούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής διάταξης ή διαδικασίας, πλην των κεφαλαίων που απαιτούνται για την κάλυψη των ταμειακών τους αναγκών για το επόμενο δεκαπενθήμερο, καθώς και των κεφαλαίων που έχουν κατατεθεί από τους ανωτέρω φορείς στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρούνται οι Δημόσιες Επιχειρήσεις, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, και οι Δημόσιοι Οργανισμοί, κατά την έννοια της παραγράφου 6 του ανωτέρω άρθρου και νόμου, καθώς και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι δύνανται να μεταφέρουν τα ως άνω αναφερόμενα κεφάλαια στην Τράπεζα της Ελλάδος για τον ίδιο σκοπό. Με το Άρθρο Δεύτερο ορίζεται η έναρξη ισχύος της ανωτέρω ρύθμισης, αναδρομικώς από 17.3.2015.

B. Κατά το προοίμιο της υπό κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, «έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης» (άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος) συνιστά, εν προκειμένω η ανάγκη «για τη μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού προς επένδυση στην Τράπεζα της Ελλάδος».

Γ. Καθ' όσον αφορά στο έγκαιρο της υποβολής της στη Βουλή, η υπό κύρωση Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 41 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α΄, της 20.4.2015 και, επομένως, εγκαίρως υπεβλήθη στη

Βουλή στις 22.4.2015, δύναται δε να κυρωθεί από την Ολομέλεια της Βουλής εντός τριών μηνών από της υποβολής της.

Αθήνα, 23 Απριλίου 2015

Ο εισηγητής
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄
Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών